

Подавач:

Підприємство «Валді-Україна»
 01032, м. Київ, вул. Комінтерна, 22 кв. 2 (юридична адреса)
 01010, м. Київ, вул. 1.Мазепи, 3 кв.183 (місцезнаходження згідно ст. 93 ЦК України)
 ідентифікаційний код 21629794
 тел. 0501 723595 email: d.moroz@btinternet.com

*голови комісії з припинення (ліквідатора) підприємства «Валді-Україна»
 Мороза Дмитра Анатолійовича,*

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

щодо офіційного тлумачення частини першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України у взаємозв'язку з положеннями частини четвертої статті 72, частини другої статті 255 Кодексу адміністративного судочинства України

1. Як видно з прикладеної до даного конституційного звернення копії ухвали Вінницького окружного адміністративного суду від 11.01.2016 року в справі № 802/1028/13-а підприємство «Валді-Україна» було залучено до участі у вказаній адміністративній справі № 802/1028/13-а в якості третьої особи на стороні позивача, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору.

Як також видно з копії позовної заяви у справі № 802/1028/13-а (яка (копія позовної заяви) прикладається до даного конституційного звернення) юридичної особи Великобританії компанії «Vuldi (UK) Limited» до Реєстраційної служби Вінницького міського управління юстиції Вінницької області, Комунального підприємства "Вінницьке міське бюро технічної інвентаризації" (КП "ВМБТІ"), третя особа на стороні відповідача: Приватне підприємство «Альянс Груп», про зобов'язання: здійснити державну реєстрацію права власності на нерухоме майно та вчинити інші дії, із такою, зокрема, позовною вимогою як: «Зобов'язати Відповідачів провести державну реєстрацію права власності на нерухоме майно - нежитлове приміщення магазину за адресою: _____ за Позивачем у даній адміністративній справі – юридичною особою Великобританії компанією «Vuldi (UK) Limited», реєстраційний No. Великої Британії 02868213.».

Вказана позовна вимога ґрунтується на наступному (узагальнено):

Юридична особа Великобританії компанія «Vuldi (UK) Limited», реєстраційний номер Великої Британії 02868213, є і завжди була одноособовим засновником підприємства "Валді-Україна"; останнє в свою чергу, станом і на 23.02.2001 року, було власником нерухомого майна – нежитлового приміщення магазину за адресою: _____, яке належало підприємству «Валді-Україна» на праві власності, що підтверджується доданим до даного конституційного звернення, у копії, договором застави від 27.10.1998 року.

Відповідно до статті 111 ЦК України, у різних її редакціях, майно юридичної особи, яке залишилось після задоволення вимог кредиторів, передається її учасникам.

Ухвалою від 27.06.2003 року (копія додається), про ліквідацію юридичної особи-банкрута, про затвердження звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу, у справі Господарського суду міста Києва № 10/189-2001, було постановлено, зокрема: ліквідувати підприємство «Валді-Україна» (код 21629794) як юридичну особу в зв'язку з банкрутством.

Як роз'яснював ще Вищий арбітражний суд України у своїх Роз'ясненнях N 02-5/444 від 18.11.97 «Про деякі питання практики застосування Закону України "Про банкрутство" (частина сьома пункту 50),

які (Роз'яснення були чинними на момент щойноописаних правовідносин): «у випадку, коли після ліквідації юридичної особи суб'єкта банкрутства будуть виявлені належні їй майнові об'єкти або кошти, справа не може переглядатись за нововиявленими обставинами».

Отже, така ситуація, коли після складення та затвердження судом ліквідаційного балансу юридичної особи – банкрута, буде виявлено майно цієї особи – цілком можлива.

Одноособовим засновником підприємства «Валді-Україна» завжди була виключно юридична особа Великобританії компанія «Vuldi (UK) Limited», що підтверджується, зокрема, Статутом підприємства «Валді-Україна».

Відповідно до статті 40 Цивільного кодексу Української РСР, який був чинний на момент постановлення господарським судом вищевказаної ухвали про ліквідацію підприємства «Валді-Україна», майно, що залишається після задоволення вимог усіх кредиторів ліквідованої кооперативної організації, використовується, якщо інше не встановлено законом, для повернення пайових внесків; решта майна цієї організації, а також майно ліквідованої іншої громадської організації передається їх вищестоящим організаціям, а в разі відсутності таких - відповідному державному органу на загальнокооперативні або громадські потреби.

Згідно частини 7 статті 31 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», в редакції статті і станом на 27.06.2003 р., у разі якщо господарським судом винесено ухвалу про ліквідацію юридичної особи - банкрута, майно, що залишилося після задоволення вимог кредиторів, передається власникові або уповноваженому ним органу.

За таких обставин, майно юридичної особи, належне їй та яке було виявлене вже після проведення ліквідації цієї особи, має належати її засновникам.

Отже, можна вважати, що компанія «Vuldi (UK) Limited» ще 27.06.2003 року набула права власності на оспорювані у даній господарській справі Житомирської області акції, оскільки відповідно до статті 4 Цивільного кодексу Української РСР, чинного станом на 27.06.2003 року, цивільні права і обов'язки виникають з підстав, передбачених законодавством Союзу РСР і Української РСР, а також з дій громадян і організацій, які хоч і не передбачені законом, але в силу загальних начал і змісту цивільного законодавства породжують цивільні права і обов'язки; відповідно до цього цивільні права і обов'язки виникають, зокрема, внаслідок подій, з якими закон пов'язує настання цивільно-правових наслідків.

Відповідно до статті 329 ЦК України юридична особа публічного права набуває право власності на майно, передане їй у власність, та на майно, набуте нею у власність на підставах, не заборонених законом.

В той же час, в ухвалі від 27.06.2003 року (копія ухвали додається до даного конституційного звернення), про ліквідацію юридичної особи-банкрута, про затвердження звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу, у справі господарського суду міста Києва № 10/189-2001, зазначається наступне: «призначений на підставі вказаної постанови ліквідатор, за результатами роботи ліквідаційної комісії 25.06.2003 року надійшов до суду звіт та ліквідбаланс з клопотанням про їх затвердження, оскільки ліквідаційна маса у боржника відсутня і він не спроможний сплатити борг та продовжувати свою діяльність». Також, резолютивною частиною зазначеної ухвали від 27.06.2003 року було вирішено: «Затвердити звіт ліквідатора від 25.06.2003 р. та ліквідаційний баланс Підприємства «Валді-Україна» від 25.06.2003 р.». Отже, щойнопроцитоване адміністративними судами Вінницького регіону, до відсутності яких процесуальним законом віднесений розгляд, по першій та апеляційній інстанціям, вищевказаної справи № 802/1028/13-а і які (адміністративні суди Вінницького регіону) є широко відомими в Україні своє недобросовісністю, цілком може бути використано для протиправної відмови в задоволенні вимог зазначеної позовної заяви, із посиланням на ту обставину, що, мовляв, чинним судовим рішенням, яке набуло законної сили, а саме ухвали в справі господарського суду міста Києва № 10/189-2001, було встановлено, що станом на момент постановлення цієї ухвали ліквідаційна маса, тобто і будь-яке майно (у тому числі й нежитлове приміщення магазину за адресою: в підприємства «Валді-Україна», засновником якого є компанія «Vuldi (UK) Limited», були відсутні.

Хоча, як бачимо з вищевказаних Роз'яснень N 02-5/444 від 18.11.97 «Про деякі питання практики застосування Закону України "Про банкрутство"» (п. 50), які (роз'яснення) на момент їх ухвалення мали статус фактично обов'язкових для господарського суду та учасників відповідного судового процесу, такі випадки, коли після складення та затвердження судом ліквідаційного балансу юридичної особи - суб'єкта банкрутства та/або її ліквідації стають виявленими належні цій особі майнові об'єкти або кошти – є цілком можливою.

Залученням зазначеною ухвалою від 11.01.2016 року підприємства «Валді-Україна» до участі, в якості третьої особи на стороні позивача, яка (особа) не заявляє самостійних вимог на предмет спору у вказаній адміністративній справі № 802/1028/13-а, у вказаній справі, таким чином, йдеться про участь особи, стосовно якої й було постановлене вищевказане в даному клопотанні судові рішення господарського суду міста Києва від 27.06.2003 року у справі 10/189-2001.

Відповідно до частини першої статті 72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Отже, у вказаній адміністративній справі № 802/1028/13-а положення частини першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України можуть бути застосовані адміністративними судами таким чином, що встановлена зазначеною ухвалою від 27.06.2003 року, про ліквідацію юридичної особи-банкрута, про затвердження звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу, у справі господарського суду міста Києва № 10/189-2001 відсутність, станом на 27.06.2003 року, у підприємства «Валді-Україна» будь-якого майна, у тому числі й оспорюваного у справі № 802/1028/13-а приміщення магазину за адресою: :

, - не підлягає доведенню в справі № 802/1028/13-а, що, в свою чергу, може слугувати підставою для, хоч і неправомірної, відмови у задоволенні позовних вимог сторони позивача у вказаній адміністративній справі.

Таким чином, порушене у даному конституційному зверненні питання щодо неоднозначного застосування адміністративними судами України положень частини першої статті 72 КАС України цілком може призвести до порушення прав підприємства «Валді-Україна» у вказаній справі № 802/1028/13-а як третьої особи на стороні позивача, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору, а саме права, передбаченого зокрема: статтею 55 Конституції України, статтею 6 Кодексу адміністративного судочинства України, на отримання судового захисту у встановлений законом спосіб, а відтак і кореспондуючих матеріальних прав та інтересів подавача даного конституційного звернення як представника сторони позивача у вказаній справі № 802/1028/13-а, судові рішення у якій (як і було вже встановлено зазначеною ухвалою Вінницького окружного адміністративного суду від 11.01.2016 року в справі № 802/1028/13-а) є таким, що може безпосередньо вплинути на права і обов'язки підприємства «Валді-Україна», а отже вказаним судовим рішенням, яке набрало законної сили (ухвала ВОАС від 11.01.2016 року) прямо підтвержується, що й судові рішення, ухвалені за наслідками розгляду вказаної справи № 802/1028/13-а, може вплинути на права та обов'язки підприємства «Валді-Україна».

2. Потрібно зазначати, що особисте розуміння представника подавача даного конституційного звернення положень частини першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України збігається із правовою позицією із цього питання, вже сформульованій Вищим адміністративним судом України як вищим спеціалізованим судом у листі Вищого адміністративного суду України від 14.11.2012 року № 2379/12/13-12 «Щодо застосування статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України», у якому (листі) наводиться наступний логічний ряд:

«У зв'язку з виникненням у судовій практиці питань, пов'язаних із застосуванням статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України), на підставі пункту 4 частини першої статті 32 Закону України "Про судову систему" Вищий адміністративний суд України вважає за необхідне повідомити таке.

Відповідно до частини першої статті 72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини. Водночас частиною четвертою статті 72 КАС України вирок суду в кримінальній справі або постанова суду у справі про адміністративний проступок, які набрали законної сили, є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою. Наведеними нормами КАС України встановлені преюдиційні обставини, тобто ті обставини, що встановлені в судовому рішенні, яке набрало законної сили. Зазначені преюдиційні обставини є підставами для звільнення від доказування.

При застосуванні цих процесуальних норм судам варто враховувати, що правове значення преюдиційних обставин, які передбачені частиною першою статті 72 КАС України, відрізняється від такого для обставин, що визначені частиною четвертою цієї ж статті.

Так, звільнення від доказування з підстав установалення преюдиційних обставин в іншому судовому рішенні, передбачене частиною першою статті 72 КАС України, варто розуміти так, що учасники адміністративного процесу не зобов'язані повторно доказувати ті обставини, які були встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи, щодо яких відповідні обставини встановлені.

Отже, за змістом частини першої статті 72 КАС України учасники адміністративного процесу звільнені від надання доказів на підтвердження обставин, які встановлені судом при розгляді іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи. Натомість такі учасники мають право посилалися на зміст судового рішення у відповідних справах, що набрало законної сили, в якому відповідні обставини зазначені як установлені.

Водночас передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. Адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ.

Для спростування преюдиційних обставин, передбачених частиною першою статті 72 КАС України, учасник адміністративного процесу, який ці обставини заперечує, повинен подати суду належні та допустимі докази. Ці докази повинні бути оцінені судом, що розглядає справу, у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України.

При цьому суди також повинні враховувати вимоги частин четвертої та п'ятої статті 11 КАС України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи і у відповідних випадках витребувати ті докази, яких, на думку суду, не вистачає для належного встановлення обставин у справі, що розглядається.

Якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установлені під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, то справу належить вирішити відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

Водночас особливістю преюдиційних обставин, передбачених частиною четвертою статті 72 КАС України, є їх обов'язковість для суду, що розглядає справу.

Як уже зазначалося, частиною четвертою статті 72 КАС України встановлено, що вирок суду в кримінальній справі або постанова суду у справі про адміністративний проступок, які набрали законної сили, є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою.

Диспозиція наведеної правової норми, на відміну від норми частини першої статті 72 КАС України, прямо вказує на те, що обов'язковими для суду, який розглядає справу, є вирок суду в кримінальній справі або постанова суду у справі про адміністративний проступок.

Разом із тим розглядувана норма встановлює межі обов'язковості зазначених різновидів судових рішень для адміністративного суду, що розглядає конкретну адміністративну справу.

Така обов'язковість поширюється лише на те питання, чи мало місце певне діяння та чи вчинене воно особою, щодо якої постановлено відповідний вирок або прийнято постанову.

Отже, обов'язковими для врахування адміністративним судом є факти, наведені у вирокі в кримінальній справі чи постанові у справі про адміністративний проступок, щодо часу, місця та об'єктивного характеру відповідного діяння тієї особи, правові наслідки, дій чи бездіяльності якої є предметом розгляду в адміністративній справі.

Водночас правова кваліфікація діяння особи, наведена у вирокі в кримінальній справі або постанові про адміністративний проступок (тобто застосування тих чи інших правових норм до відповідної поведінки), не є обов'язковою для адміністративного суду.

Це стосується також і правової кваліфікації, наведеної у чинних рішеннях судів в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі.

Відповідно висновки інших судів щодо правомірності чи протиправності дій особи, поведінка якої є предметом розгляду в адміністративній справі, не є обов'язковими для адміністративного суду, який таку справу розглядає.

Висновки та оцінки іншого суду щодо правомірності поведінки особи, її винуватості у вчиненні правопорушення тощо не позбавляють адміністративний суд, який розглядає по суті справу, предмет якої пов'язаний із відповідними діяннями цієї особи, права надати їм власну оцінку.

Наприклад, установлення у справі про адміністративний проступок вини бухгалтера юридичної особи у неправильному веденні бухгалтерського обліку певних активів не означає, що адміністративний суд на цій лише підставі повинен визнати вчиненим податкове правопорушення щодо правильності обчислення і сплати податку на прибуток за операціями зі спірними активами. У цьому разі суд повинен урахувати, що предметом розгляду у справі про адміністративний проступок є правильність ведення бухгалтерського, а не податкового обліку, і самостійно аналізувати всі обставини відповідної справи щодо наявності порушень податкового законодавства.

Аналогічно наявність у судовому рішенні в іншій адміністративній справі висновків щодо неправомірності позицій, викладених в акті податкової перевірки, не може бути беззастережною підставою для визнання протиправними податкових повідомлень-рішень про визначення грошових зобов'язань через установлені контролюючим органом порушення податкового законодавства.

Таким чином, адміністративний суд під час розгляду конкретної справи на підставі встановлених ним обставин (у тому числі з урахуванням преюдиційних обставин) повинен самостійно кваліфікувати поведінку особи і дійти власних висновків щодо правомірності такої поведінки з відповідним застосуванням необхідних матеріально-правових норм.

Крім того, обов'язковість преюдиційних обставин, передбачена частиною четвертою статті 72 КАС України, відповідно до буквального тлумачення зазначеної норми поширюється лише на обставини, встановлені безпосередньо: 1) або вирокі у кримінальній справі; 2) або постановою про адміністративний проступок.

Відповідно обставини, установаєні в інших процесуальних актах у кримінальних справах чи справах про адміністративні проступки (наприклад, у постанові про закриття кримінальної справи), не можуть розглядатися як обов'язкові відповідно до частини четвертої статті 72 КАС України.

Також судам варто враховувати, що норма частини четвертої статті 72 КАС України поширюється лише на особу, щодо якої постановлено відповідний вирок або прийнято постанову. Тому обов'язковими є лише обставини щодо безпосередньо цієї особи (засудженого (виправданого) або притягнутого (не притягнутого) до адміністративної відповідальності), а не щодо інших осіб. Наприклад, не можна вважати обов'язковими обставини щодо діяння фізичної особи, встановлені під час розгляду справи про її адміністративний проступок, при оцінці правомірності поведінки юридичної особи, працівником (представником) якої була ця фізична особа, якщо йдеться про відповідальність за порушення юридичною особою законодавства, дотримання якого контролюється податковими органами.»

І хоча більшість адміністративних судів України після складання вищепроцитованого листа Вишого адміністративного суду України від 14.11.2012 року № 2379/12/13-12 (далі – Лист ВАСУ) застосовують положення частини першої статті 72 КАС України саме в розумінні вказаного Листа ВАСУ, проте, виявилось, що і після складання та доведення до відома нижчестоящих адміністративних судів казаного Листа ВАСУ не всі адміністративні суди дотримуються правової позиції, викладеної у вказаному Листі ВАСУ, більше того, сам Вищий адміністративний суд України, діючи у складі колегії 5 суддів в одній із адміністративних справ, відкинув посилання заявника на вищевказаний в даному зверненні Лист ВАСУ, стверджуючи при цьому, що «лист Вишого адміністративного суду України від 14.11.2012 року № 2379/12/13-12 ... не є судовою практикою...» (ухвала Вишого адміністративного суду України від 08.07.2013 року в провадженні цього суду № В/800/2852/13 – справа № 2а-200/10/2270/2).

В даному конституційному зверненні наводиться достатній перелік постановлених, у стосовних парах, за однакових юридично значимих обставин судових рішень адміністративних судів, які свідчать про неоднозначне застосування адміністративними судами положень частини першої статті 72 КАС України вже після складання та доведення до відома адміністративних судів вказаного листа ВАСУ; тобто, на даний час має місце неоднакове застосування адміністративними судами вказаних положень частини першої статті 72 КАС України.

Отже, існує практична необхідність в отриманні офіційного тлумачення положення процесуального закону, про яке йдеться в аному конституційному зверненні.

Актуальність даного конституційного звернення підсилюється й тим, що законодавство України взагалі не містить ані визначення ані критеріїв для цього визначення такого широко вживаного правового поняття як «преюдиція».

Відтак, з'ясування та визначення вищевказаного надважливого та, як вбачається, навмисно заплутуваного певними суддями, зокрема господарських судів України, питання преюдиції та обов'язковості урахування в конкретних судових справах обставин, встановлених в судових рішеннях по інших судових справах, потребує, таким чином, свого якнайшвидшого вирішення шляхом офіційного тлумачення частини першої статті 72 КАС України, яка (стаття) має вже давно усталену редакцію.

3. Як вже зазначалось в пункті 2 даного конституційного звернення, положення частини першої статті 72 КАС України адміністративними судами України застосовується неоднозначно.

А) Так, в одних випадках суди України, у судових рішеннях, які набули законної сили, вирішуючи питання, пов'язані із застосуванням положень частини першої статті 72 КАС України, небезпідставно фактично розподіляють вищезазначену в даному конституційному зверненні правову позицію Вишого адміністративного суду України, викладену в його Інформаційному листі № 2379/12/13-12 від 14.11.2012, та вважають, що:

- обставини, визначені частиною першою статті 72 КАС України, тобто обставини, встановлені в судовому рішенні іншого суду, яке набрало законної сили, є преюдиційними, при цьому, під такою преюдиційністю, за частиною першою статті 72 КАС України, розуміється те, що учасники адміністративного процесу не зобов'язані лише повторно доказувати (і звільнені від обов'язку подавати відповідні докази) ті обставини, які були встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи, щодо яких відповідні обставини встановлені;
- передбачене частиною першою статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні;

- адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях в інших адміністративних, цивільних чи господарських справах;
- для спростування преюдиційних обставин, передбачених частиною першою статті 72 КАС України, учасник адміністративного процесу, який ці обставини заперечує, повинен подати суду належні та допустимі докази; ці докази повинні бути оцінені судом, що розглядає справу, у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України;
- вирішуючи питання про застосування положення частини першої статті 72 КАС України суди також повинні враховувати вимоги частин четвертої та п'ятої статті 11 КАС України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи і у відповідних випадках витребувати ті докази, яких, на думку суду, не вистачає для належного встановлення обставин у справі, що розглядається;
- якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установленні під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, то справу належить вирішити відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

Такі правові висновки, повністю або частково, містяться у, наприклад, прикладених до даного конституційного звернення наступних судових рішеннях:

- ухвалі Донецького апеляційного адміністративного суду від 05.02.2014 року в справі № 805/16922/13-а;
- ухвалі Окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим від 11.11.2013 року в справі № 801/9632/13-а;
- ухвалі Житомирського апеляційного адміністративного суду від 02.09.2013 року в справі № 806/54/13-а;
- постанові Житомирського окружного адміністративного суду від 13.06.2013 року в справі 0670/7032/12;
- ухвалі (помилково названій на початку документу постановою) Житомирського апеляційного адміністративного суду від 14.02.2013 року у справі № 0670/3066/12;
- ухвалі Вінницького окружного адміністративного суду від 31.07.2013 року в справі № 802/3251/13-а;
- ухвалі Вінницького апеляційного адміністративного суду від 14.11.2013 року в справі № 802/2955/13-а.

А 1) Донецький апеляційний адміністративний суд в ухвалі від 05.02.2014 року в справі № 805/16922/13-а зазначає наступне:

«Колегія суддів вважає правильним посилання суду першої інстанції на позицію Вишого адміністративного суду України, викладену в Інформаційному листі № 2379/12/13-12 від 14.11.2012 стосовно того, що передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. Адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ.

Для спростування преюдиційних обставин, передбачених частиною першою статті 72 КАС України, учасник адміністративного процесу, який ці обставини заперечує, повинен подати суду належні та допустимі докази. Ці докази повинні бути оцінені судом, що розглядає справу, у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України.

При цьому суди також повинні враховувати вимоги частин четвертої та п'ятої статті 11 КАС України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи і у відповідних випадках витребувати ті докази, яких, на думку суду, не вистачає для належного встановлення обставин у справі, що розглядається.

Якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установленні під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, то справу належить вирішити відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

Колегія суддів погоджує висновок суду першої інстанції, що відповідач Спеціалізована державна податкова інспекція з обслуговування великих платників у м. Донецьку Міжрегіонального головного управління Міндоходів не зазначив будь-яких інших обставин, які б свідчили про неправомірність заявленої позивачем до бюджетного відшкодування суми у розмірі _____ гривень. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного конституційного звернення ухвали ВАСУ від 11.03.2014 року ухвала ДААС від 05.02.2014 року в справі № 805/16922/13-а є чинною.

Окрім того, варто зазначити, що в ухвалі від 05.02.2014 року в справі № 805/16922/13-а Донецький апеляційний адміністративний суд посилається на судові рішення в справі № 805/5385/13-а, сторони у якій, як видно із прикладеної до даного звернення ухвали Донецького апеляційного адміністративного суду від 17.07.2013 року в справі № 805/5385/13-а, є тотожними до позивача та відповідача 1 у справі № 805/16922/13-а. При цьому, вказаний апеляційний адміністративний суд в ухвалі від 05.02.2014 року в справі № 805/16922/13-а вважає, що відповідач 1, який був відповідачем й у справі № 805/5385/13-а був вправі при розгляді справи № 805/16922/13-а подавати докази на спростування обставин, встановлених в судових рішеннях в справі № 805/5385/13-а, тобто оспорювати ці обставини.

А 2) Окружний адміністративний суд Автономної Республіки Крим в ухвалі від 11.11.2013 року в справі № 801/9632/13-а вказує наступне:

«... позивачем не враховано, що оцінка дій податкової інспекції та висновки, які можуть бути встановлені під час розгляду справи № 801/3011/13-а не є обов'язковими для врахування при вирішенні спору у цій справі, тобто про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень від 27.09.2013 р. № 0010412208 та № 0010422208.

Так, відповідно до частини першої статті 72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини. Наведеною нормою КАС України встановлені преюдиційні обставини, тобто ті обставини, що встановлені в судовому рішенні, яке набрало законної сили. Зазначені преюдиційні обставини є підставами для звільнення від доказування.

Так, звільнення від доказування з підстав установлення преюдиційних обставин в іншому судовому рішенні, передбачене частиною першою статті 72 КАС України, варто розуміти так, що учасники адміністративного процесу не зобов'язані повторно доказувати ті обставини, які були встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи, щодо яких відповідні обставини встановлені.

Отже, за змістом частини першої статті 72 КАС України учасники адміністративного процесу звільнені від надання доказів на підтвердження обставин, які встановлені судом при розгляді іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи. Натомість такі учасники мають право посилатися на зміст судового рішення у відповідних справах, що набрало законної сили, в якому відповідні обставини зазначені як установлені.

Водночас передбачене частиною першою статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. Адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ.

За таких обставин, наявність у судовому рішенні в іншій адміністративній справі висновків щодо неправомірності позицій, викладених в акті податкової перевірки, не може бути беззастережною підставою для визнання протиправними податкових повідомлень-рішень про визначення грошових зобов'язань через установлені контролюючим органом порушення податкового законодавства.

Таким чином, адміністративний суд під час розгляду конкретної справи на підставі встановлених ним обставин (у тому числі з врахуванням преюдиційних обставин) повинен самостійно кваліфікувати поведінку особи і дійти власних висновків щодо правомірності такої поведінки з відповідним застосуванням необхідних матеріально-правових норм.

Аналогічна позиція викладена в листі Вишого адміністративного суду України від 14.11.2012 р. N 2379/12/13-12. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 801/9632/13-а в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної ухвали ВОАС від 11.11.2013 року в справі № 801/9632/13-а та про те, що вказана ухвала від 11.11.2013 року не набула законної сили.

А 3) Житомирський апеляційний адміністративний суд в ухвалі від 02.09.2013 року в справі № 806/54/13-а стверджує, що:

«Так, звільнення від доказування з підстав установлення преюдиційних обставин в іншому судовому рішенні, передбачене частиною першою статті 72 КАС України, варто розуміти так, що учасники адміністративного процесу не зобов'язані повторно доказувати ті обставини, які були встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи, щодо яких відповідні обставини встановлені.

Водночас передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. Адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ.

Якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установлені під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, то справу належить вирішити відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

Відповідно висновки інших судів щодо правомірності чи протиправності дій особи, поведінка якої є предметом розгляду в адміністративній справі, не є обов'язковими для адміністративного суду, який таку справу розглядає. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 806/54/13-а в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної ухвали ЖААС від 02.09.2013 року в справі № 806/54/13-а.

А 4) Так само, Житомирський окружний адміністративний суд в постанові від 13.06.2013 року в справі 0670/7032/12, посилаючись на положення частини першої статті 72 КАС України, вважає, що «обов'язковими для врахування адміністративним судом є [лише- Д.М.] факти, наведені у вирокі в кримінальній справі чи постанові у справі про адміністративний проступок, щодо часу, місця та об'єктивного характеру відповідного діяння тієї особи, правові наслідки, дій чи бездіяльності якої є предметом розгляду в адміністративній справі.»

Залишачи без змін зазначену постанову від 13.06.2013 року Житомирський апеляційний адміністративний суд в ухвалі від 23.07.2013 року у вказаній справі № 0670/7032/12 зазначив, також посилаючись на положення частини першої статті 72 КАС України, що «не можна вважати обов'язковими обставини щодо діяння фізичної особи, встановлені під час розгляду справи про її адміністративний проступок, при оцінці правомірності поведінки юридичної особи, працівником (представником) якої була ця фізична особа, якщо йдеться про відповідальність за порушення юридичною особою законодавства, дотримання якого контролюється відповідними органами. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Отже, адміністративні суди у вказаній адміністративній справі № 0670/7032/12 виходять із того, що не всі обставини, встановлені судовим рішенням в іншій судовій справі, що набрало законної сили, є обов'язковими для суду, який розглядає нову справу, в якій беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 0670/7032/12 в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначених постанови ЖОАС від 13.06.2013 року та ухвали ЖААС від 23.07.2013 року.

А 5) Аналогічної правової позиції, до викладеного у пункті А 4) даного конституційного звернення, Житомирський апеляційний адміністративний суд дотримувався й в ухвалі (помилково названій на початку документу постановою) від 14.02.2013 року у справі № 0670/3066/12. У цьому судовому рішенні апеляційний адміністративний суд, посилаючись на частину першу статті 72 КАС України, зазначив також, що існують «межі обов'язковості ... судових рішень для адміністративного суду, що розглядає конкретну адміністративну справу», що «стосується також і правової кваліфікації, наведеної у чинних рішеннях судів в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі».

За текстом вказаного судового рішення від 14.02.2013 року апеляційний адміністративний суд дійшов, зокрема, наступних висновків:
«Отже, обов'язковими для врахування адміністративним судом є факти, наведені у вирокі в кримінальній справі чи постанові у справі про адміністративний проступок, щодо часу, місця та об'єктивного характеру відповідного діяння тієї особи, правові наслідки, дій чи бездіяльності якої є предметом розгляду в адміністративній справі.
Водночас правова кваліфікація діяння особи, наведена у вирокі в кримінальній справі або постанові про адміністративний проступок (тобто застосування тих чи інших правових норм до відповідної поведінки), не є обов'язковою для адміністративного суду.
Це стосується також і правової кваліфікації, наведеної у чинних рішеннях судів в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі.»

Відповідно висновки інших судів щодо правомірності чи протиправності дій особи, поведінка якої є предметом розгляду в адміністративній справі, не є обов'язковими для адміністративного суду, який таку справу розглядає.

Висновки та оцінки іншого суду щодо правомірності поведінки особи, її винуватості у вчиненні правопорушення тощо не позбавляють адміністративний суд, який розглядає по суті справу, предмет якої пов'язаний із відповідними діями цієї особи, права надати їм власну оцінку [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 0670/3066/12 в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної ухвали ЖААС від 14.02.2013 року.

А б) Вінницький окружний адміністративний суд в ухвалі від 31.07.2013 року в справі № 802/3251/13-а дотримується наступної правової позиції:

«Відповідно до частини першої статті 72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини. Так, звільнення від доказування з підстав установлення преюдиційних обставин в іншому судовому рішенні, передбачене частиною першою статті 72 КАС України, варто розуміти так, що учасники адміністративного процесу не зобов'язані повторно доказувати ті обставини, які були встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи, щодо яких відповідні обставини встановлені.

Отже, за змістом частини першої статті 72 КАС України учасники адміністративного процесу звільнені від надання доказів на підтвердження обставин, які встановлені судом при розгляді іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи. Натомість такі учасники мають право посилатися на зміст судового рішення у відповідних справах, що набрало законної сили, в якому відповідні обставини зазначені як установлені.

Водночас передбачене частиною першою статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. Адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ.

Для спростування преюдиційних обставин, передбачених частиною першою статті 72 КАС України, учасник адміністративного процесу, який ці обставини заперечує, повинен подати суду належні та допустимі докази. Ці докази повинні бути оцінені судом, що розглядає справу, у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України.

При цьому слід враховувати вимоги частин четвертої та п'ятої статті 11 КАС України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи і у відповідних випадках витребувати ті докази, яких, на думку суду, не вистачає для належного встановлення обставин у справі, що розглядається.

Якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установлені під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, то справу належить вирішити відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

Вказана позиція висловлена у листі Вищого адміністративного суду України № 2379/12/13-12 від 14.11.2012 р. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

В подальшому, за текстом шойнопроцитованої ухвали від 31.07.2013 року адміністративний суд вважає, що при застосуванні в судовій справі положень частини першої статті 72 КАС України сторони у справі не позбавлені права подавати докази, а суд надавати оцінку доказам, які не були предметом дослідження у судовій справі, на встановлені обставини у якій здійснюється посилання при застосуванні статті 72 КАС України.

Варто підкреслити, що зі змісту вказаної ухвали від 31.07.2013 року в справі № 802/3251/13-а видно, що сторони у цій справі № 802/3251/13-а та справі № 802/817/13-а, встановлені обставини у якій міститься посилання в ухвалі від 31.07.2013 року, є тотожними, тобто тими самими.

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 802/3251/13-а в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної ухвали ВОАС від 02.09.2013 року в справі № 802/3251/13-а та про те, що вказана ухвала від 31.07.2013 року оскаржувалась та не набула законної сили.

А 7) Вінницький апеляційний адміністративний суд в ухвалі від 14.11.2013 року в справі № 802/2955/13-а зазначає наступне:

«З приводу посилання позивачки на обставину, яка встановлена рішенням Ленінського районного суду м. Вінниці по справі № 2-3925/09р. від 13.11.2009р., а саме, що ... передача громадянам квартир у власність оформляється свідоцтвом про право власності на квартиру, яке реєструється в органах приватизації і не потребує нотаріального посвідчення, то дана обставина не є такою, що звільняється від доказування, оскільки не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. Адміністративний суд не повинен сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ. Аналогічної правової позиції дотримується Вищий адміністративний суд України, що викладена в листі № 2379/12/13-12. від 14.11.2012 р. № 2379/12/13-12. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 802/2955/13-а в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної ухвали ВААС від 14.11.2013 року.

Б) Проте, в інших випадках адміністративні суди, у судових рішеннях, які також набули законної сили, вирішуючи питання, пов'язані із застосуванням положень частини першої статті 72 КАС України, фактично не розподіляють правові висновки, викладені у вищезазначеному в даному конституційному зверненні Інформаційному листі Вищого адміністративного суду України № 2379/12/13-12 від 14.11.2012, та уважають (солідарно або окремо), що:

- обставини, визначені частиною першою статті 72 КАС України, тобто обставини, встановлені в судовому рішенні іншого суду, яке набрало законної сили, є преюдиційними і така преюдиційність ґрунтується на правовій властивості законної сили судового рішення і визначається його суб'єктивними і об'єктивними межами, за якими сторони та інші особи, які брали участь у справі, а також їх правонаступник не можуть знову оспорювати в іншому процесі встановлені судовим рішенням у такій справі правовідносини; суб'єктивними межами є те, що в двох справах беруть участь одні й ті самі особи чи їх правонаступники, чи хоча б одна особа, щодо якої встановлено ці обставини, об'єктивні межі стосуються обставин, встановлених рішенням чи вироком суду.
- при застосуванні норми частини першої статті 72 КАС України слід також виходити із того, що особа, яка мала можливість спростувати ту чи іншу обставину в іншому (адміністративному, цивільному, господарському) процесі і не зробила цього, не може спростувати цю обставину і при розгляді адміністративної справи, що розглядається; це правило застосовується у разі, якщо всі особи, які беруть участь у справі, що розглядається, брали участь й у справі, у якій було встановлено обставини; особи, які беруть участь у адміністративній справі, що розглядається, мають право заперечувати достовірність обставин, встановлених у вирішеній цивільній, господарській або адміністративній справі, а суд в адміністративній справі, що розглядається, може не застосовувати правила частини першої статті 72 КАС України, - лише у разі, якщо в справі, у якій було встановлено вказані обставини, не брали участі певні особи, які беруть участь в адміністративній справі, що розглядається судом.
- за нормою частини першої статті 72 КАС України обставини, зазначені у вказаній нормі, є обов'язковими для суду, який розглядає справу, навіть у тому випадку, коли він вважає, що вони встановлені неправильно.

Саме така правова позиція викладена у прикладених до даного конституційного звернення наступних судових рішеннях:

- постанові Рівненського окружного адміністративного суду від 24.09.2012 року в справі № 2а-4418/09/1770;
- постанові Рівненського окружного адміністративного суду від 17.04.2013 року в справі № 2а-4965/09/1770;
- постанові Одеського окружного адміністративного суду від 29.03.2013 року в справі № 815/2036/13-а;
- ухвалі Одеського апеляційного адміністративного суду від 22.05.2012 року в справі № 2-а-1114/11/2170;

Б 1) У вказаній постанові Рівненського окружного адміністративного суду від 24.09.2012 року в справі № 2а-4418/09/1770 адміністративний суд посилається на наступне:

«Відповідно до ч. 1 ст. 72 КАС України, обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Такі обставини, (тобто ті, що встановлені в судовому рішенні іншого суду, яке набрало законної сили (ч. 1, ч. 4 ст. 72 КАС України)) є преюдиційними.

Існування такої підстави звільнення від доказування обумовлено тим, що особа, яка мала можливість спростувати ту чи іншу обставину в іншому (адміністративному, цивільному, господарському) процесі і не зробила цього, не може спростувати цю обставину і при розгляді адміністративної справи. Це правило застосовується у разі, якщо всі особи, які беруть участь у справі, брали участь й у справі, у якій було встановлено обставини.

У разі коли при встановленні обставин у вирішеній цивільній, господарській або адміністративній справі не брали участі певні особи, які беруть участь в адміністративній справі, що розглядається судом, то такі особи мають право заперечувати достовірність таких обставин.

Відтак, обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи лише за умови, що в ній беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини. Якщо ж сторона чи третя особа заперечує проти таких обставин, то суд повинен переконатися у тому, що така сторона чи третя особа брала участь у справі, рішення у якій є преюдиційним (обов'язковим для врахування). У протилежному випадку суд повинен їй надати можливість спростувати такі обставини з посиланням на докази і може не застосовувати правила частини першої статті 72 КАС України. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 2а-4418/09/1770 в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної постанови РОАС від 24.09.2012 року в справі № 2а-4418/09/1770 та про те, що вказана постанова від 24.09.2012 року була оскаржена та не набула законної сили.

Б 2) Фактично тотожне до вказаного у підпункті Б1) даного конституційного звернення розуміння положень частини першої статті 72 КАСУ виказав й Рівненський окружний адміністративний суд зазначив і в постанові від 17.04.2013 року в справі № 2а-4965/09/1770:

«Відповідно до ч. 1 ст. 72 КАС України, обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Відтак, обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи лише за умови, що в ній беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини. Якщо ж сторона чи третя особа заперечує проти таких обставин, то суд повинен переконатися у тому, що така сторона чи третя особа брала участь у справі, рішення у якій є преюдиційним (обов'язковим для врахування). У протилежному випадку суд повинен їй надати можливість спростувати такі обставини з посиланням на докази і може не застосовувати правила частини першої статті 72 КАС України. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 2а-4965/09/1770 в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної постанови РОАС від 17.04.2013 року в справі № 2а-4965/09/1770 та про те, що вказана постанова від 17.04.2013 року була оскаржена та не набула законної сили.

Б 3) Одеський окружний адміністративний суд в постанові від 29.03.2013 року в справі № 815/2036/13-а робить наступні висновки:

«Згідно приписів статті 72 КАС України, обставини встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

З урахуванням чого, суд вважає за необхідне зазначити, що преюдиційні факти -це факти, встановлені рішенням чи вироком суду, що набрали законної сили. Преюдиційність ґрунтується на правовій властивості законної сили судового рішення і визначається його суб'єктивними і об'єктивними межами за якими сторони та інші особи, які брали участь у справі, а також їх правонаступник не можуть знову оспорювати в іншому процесі встановлені судовим рішенням у такій справі правовідносини.

Суб'єктивними межами є те, що в двох справах беруть участь одні й ті самі особи чи їх правонаступники, чи хоча б одна особа, щодо якої встановлено ці обставини. Об'єктивні межі стосуються обставин, встановлених рішенням чи вироком суду.

Преюдиційні обставини не потребують доказування, якщо одночасно виконуються такі умови:

- обставина встановлена судовим рішенням;
- судові рішення набуло законної сили;
- у справі беруть участь ті ж особи, які брали участь у попередній справі.

Принцип загальнообов'язковості судового рішення в цій нормі є конкретизованим, фактично констатуються такі випадки: коли особа, або особи брали участь в одній справі, а потім беруть участь в іншій, то встановлені судом обставини вважаються такими, що не підлягають доказуванню; коли особи не брали участі в попередній судовій справі, то встановлені обставини не мають обов'язкового характеру. Не потребують доказування обставини, встановлені рішенням суду, тобто ті обставини, щодо яких мав місце спір і які були предметом судового розгляду. Преюдиційні обставини є обов'язковими для суду, який розглядає справу, навіть у тому випадку, коли він вважає, що вони встановлені неправильно. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруковки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 815/2036/13-а в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної постанови ООАС від 29.03.2013 року в справі № 815/2036/13-а та про те, що вказана постанова від 29.03.2013 року була оскаржена та не набула законної сили.

Б 4) Одеський апеляційний адміністративний суд у хвалі від 22.05.2012 року в справі № 2-а-1114/11/2170 дійшов наступного:

«Відмовляючи у задоволенні позовних вимог, суд першої інстанції виходив з того, що підстав для стягнення з відповідача штрафної санкції на суму грн., визначеної рішенням МДПІ від 26 серпня 2010 року №0001112352, не має, оскільки судовим рішенням, яке набуло законної сили, встановлена неправомірність застосування цієї штрафної санкції.

Колегія суддів вважає такий висновок суду першої інстанції правильним, оскільки судовим рішенням в адміністративній справі №2а-4687/10/2170, яке набуло законної сили, визнано незаконним застосування до фізичної особи-підприємця ОСОБА_4 рішення МДПІ від 26.08.2010 року №0001112352 штрафної санкції на суму грн. за порушення п.12 ст.3 Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг".

Відповідно до ч.1 ст.72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набуло законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Згідно ст.255 КАС України постанова або ухвала суду, яка набрала законної сили, є обов'язковою для осіб, які беруть участь у справі, для їхніх правонаступників, а також для всіх органів, підприємств, установ та організацій, посадових чи службових осіб, інших фізичних осіб і підлягає виконанню на всій території України. Обставини, які були встановлені постановою, що набрала законної сили, в одній адміністративній справі не можуть оспорюватися в іншій судовій справі за участю тих самих сторін.

Оскільки предметом стягнення у даній адміністративній справі є сума, яка визначена неправомірним рішенням МДПІ від 26.08.2010 року №0001112352, і неправомірність такого рішення в силу ч.1 ст.71 КАС України не потребує доведенню в рамках даної справи, суд першої інстанції обґрунтовано відмовив ДПІ у задоволенні позовних вимог. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

В свою чергу, постановою Херсонського окружного адміністративного суду від 17.02.2012 року у тій же справі № 2-а-1114/11/2170 було визнано наступне:

«Згідно зі ст.255 КАС України постанова або ухвала суду, яка набрала законної сили, є обов'язковою для осіб, які беруть участь у справі, для їхніх правонаступників, а також для всіх органів, підприємств, установ та організацій, посадових чи службових осіб, інших фізичних осіб і підлягає виконанню на всій території України.

Обставини, які були встановлені постановою, що набрала законної сили, в одній адміністративній справі не можуть оспорюватися в іншій судовій справі за участю тих самих сторін.

Відповідно до ч.1 ст.72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набуло законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Аналізуючи викладене, суд вважає, що факт неправомірності накладення фінансових (штрафних) санкцій встановлений постановою Херсонського окружного адміністративного суду від 27 жовтня 2010 року, яка набрала законної сили, а відтак, підстав для стягнення з фізичної особи-підприємця ОСОБА_1 штрафу в сумі грн. немає.».

Отже, у судовій справі № 2-а-1114/11/2170 адміністративні суди виходять із того, що із огляду на норму частини другої статті 255 КАС України, якою (нормою) передбачається, що обставини, які були встановлені постановою, що набрала законної сили, в одній адміністративній справі не можуть оспорюватися в іншій судовій справі за участю тих самих сторін, частина перша статті 72 КАС України

передбачає обов'язковість врахування обставин, які були встановлені по іншій адміністративній справі, в якій брали участь ті самі сторони, тобто ці обставини є обов'язковими для суду, який розглядає цю іншу справу, а також для її учасників.

Варто нагадати ще раз, що у, наприклад, вищенаведених в підпункту А 2) даного конституційного звернення ухвалі Окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим від 11.11.2013 року в справі № 801/9632/13-а інший адміністративний суд дійшов прямо протилежних, до шойнопроцитових судових рішень у справі № 2-а-1114/11/2170, висновків, із прямим посиланням на частину першу статті 72 КАСУ, у фактично тотожних юридичних обставинах:

« ... нявність у судовому рішенні в іншій адміністративній справі висновків щодо неправомірності позицій, викладених в акті податкової перевірки, не може бути беззастережною підставою для визнання протиправними податкових повідомлень-рішень про визначення грошових зобов'язань через установлені контролюючим органом порушення податкового законодавства. Таким чином, адміністративний суд під час розгляду конкретної справи на підставі встановлених ним обставин (у тому числі з урахуванням преюдиційних обставин) повинен самостійно кваліфікувати поведінку особи і дійти власних висновків щодо правомірності такої поведінки з відповідним застосуванням необхідних матеріально-правових норм. [виділено за текстом мною – Д.М.]».

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 2-а-1114/11/2170 в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначених ухвали від 22.05.2012 року та постанови від 17.02.2012 року.

В) Також, на відміну від правової позиції, яка викладена в підпункті Б) даного конституційного звернення, одних адміністративних судів про те, що у разі коли при встановленні обставин у вирішеній цивільній, господарській або адміністративній справі не брали участі певні особи, які беруть участь в адміністративній справі, що розглядається судом, то положення частини першої статті 72 КАС України застосуванню не підлягають, інші адміністративні суди у своїх рішеннях, які набрали законної сили, вважають, що положення частини першої статті 72 КАС України підлягають застосуванню у разі, якщо в адміністративній справі, що розглядається, бере участь хоча б одна особа, яка брала участь в іншій, вирішеній справі, у якій було встановлено обставини, які підлягають врахуванню в порядку ч. 1 ст. 72 КАСУ, або навіть взагалі незалежно від участі будь-якої особи, яка бере участь у справі, що розглядається адміністративним судом, у вказаній іншій вирішеній справі.

Саме така правова позиція викладена у, наприклад, прикладених до даного конституційного звернення наступних судових рішеннях:

- постанові Кіровоградського окружного адміністративного суду від 08.07.2013 року в справі № 1170/2а-4084/12;
- постанові Київського апеляційного адміністративного суду від 17.10.2013 року в справі № 810/1541/13-а.

В 1) Кіровоградський окружний адміністративний суд в постанові від 08.07.2013 року в справі № 1170/2а-4084/12 дійшов наступних висновків:

«Предметом оскарження в даній справі є постанова про застосування фінансових санкцій від 29.09.2011 р. №017139, якою до позивача за порушення законодавства про автомобільний транспорт застосовано фінансову санкцію в розмірі грн. (а.с. 5).

З матеріалів справи вбачається, що вищевказана постанова була підставою для звернення до суду прокурора міста Олександрії Кіровоградської області в інтересах держави, в особі Головної державної інспекції на автомобільному транспорті у Кіровоградській області про стягнення з ФОП ОСОБА_1 фінансової санкції у справі №1170/2а-213/12.

Постановою Кіровоградського окружного адміністративного суду від 13.02.2012р. №1170/2а-213/12 (а.с. 43), залишеною без змін ухвалою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду від 05.02.2013р. (а.с. 52), позов прокурора задоволено повністю та стягнуто з ФОП ОСОБА_1 фінансові санкції, в т.ч. і на підставі постанови від 29.09.2011р. №017139.

Отже, задовольняючи позов у справі №1170/2а-213/12, судом встановлено правомірність постанови від 29.09.2011р. №017139.

Відповідно до ч. 1 ст. 72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Зважаючи на те, що обставини щодо правомірності прийняття постанови від 29.09.2011р. №017139, яка є предметом оскарження в даній справі, вже були предметом дослідження у справі №1170/2а-213/12, то

вказані обставини, в силу ст.72 КАС України не потребують доказування, а отже позов не підлягає задоволенню.».

При цьому, з вказаної постанови від 08.07.2013 року в справі № 1170/2а-4084/12 видно, що суб'єктний склад сторін у цій справі та справі № 1170/2а-213/12, на яку міститься посилання в постанові від 08.07.2013 року, є відмінним: фізична особа-підприємець ОСОБА_1 (Позивач) та Управління Укртрансінспекції у Кіровоградській області (Відповідач) - у справі № 1170/2а-4084/12; прокурор міста Олександрії Кіровоградської області в інтересах держави, в особі Головної державної інспекції на автомобільному транспорті у Кіровоградській області (Позивач) та ФОП ОСОБА_1 - у справі № 1170/2а-213/12. Відтак, адміністративний суд у вказаній справі № 1170/2а-4084/12 вважає, що застосування частини першої статті 72 КАС України не ставиться у залежність до обов'язкової участі одних і тих самих осіб як у справі, в якій встановлено певні обставини, так і у справі, в якій ці обставини кваліфікуються за правилом, встановленим частиною першою статті 72 КАС України, а самі обставини, вказані у цій нормі (ч. 1 ст. 72 КАСУ), не підлягають спростуванню адміністративній справі, яка розглядається судом.

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень України стосовно справи № 1170/2а-4084/12 в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної постанови КОАС від 08.07.2013 року в справі № 1170/2а-4084/12 та про те, що вказана постанова від 08.07.2013 року була оскаржена та не набула законної сили.

В 2) Київський апеляційний адміністративний суд в постанові від 17.10.2013 року в справі № 810/1541/13-а застосовує положення частини першої статті 72 КАС України наступним чином: «Як вбачається з матеріалів справи, на підтвердження проведення господарських операцій позивачем було подано наступні підтверджуючі документи за взаємовідносинами з ТОВ «Укрбудсфера»: Договір №23/11Ф від 05 квітня 2011 року, Протокол угоди про Договірну ціну збору вихідних даних та погодження проектної документації в експертних службах за Договором №23/11Ф від 05.04.2011 року, Рахунок-фактура №211 від 21 липня 2011 року, Акт приймання виконаних робіт від 21 липня 2011 року, податкові накладні, а також матеріали і висновки експертиз за проектом «Норкова ферма з поголів'я основного стада 30000 самок в с. В. Каратуть, Переяслав-Хмельницького району».

Разом з тим, ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 16.08.2012 по справі 2а-5700/11/1070, яка набрала законної сили, встановлено, що укладені угоди між ТОВ «Укрбудсфера» та постачальниками і покупцями суперечать моральним засадам суспільства, порушують публічний порядок і згідно ст. 228 Цивільного кодексу України і мають ознаки нікчемних.

Крім того, встановлена неможливість фактичного здійснення ТОВ «Укрбудсфера» господарських операцій через відсутність майна та інших матеріальних ресурсів, економічно необхідних для здійснення операцій з купівлі-продажу, відсутність необхідних умов для досягнення результатів економічної діяльності у зв'язку з відсутністю основних фондів, складських приміщень, транспортних засобів, трудових ресурсів; порушення ч. 1 ст. 203, ч.1 ст.207, ст. 215, п 1 ст. 216, ст. 228, ЦК України в частині недодержання вимог зазначених статей в момент вчинення правочинів, які не спрямовані на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ними по правочинах, здійснених ТОВ «Укрбудсфера» з постачальниками та покупцями. Єдиною метою проведення документування фактично не здійснених господарських операцій по отриманню продукції від ТОВ «Укрбудсфера»- до його покупців, є отримання податкової вигоди для контрагентів ТОВ «Укрбудсфера», і як наслідок несплата платежів до бюджету.

Відповідно до ч. 1 ст. 72 КАС України обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

Відповідно до ч.5 ст. 254 КАС України постанова або ухвала суду апеляційної чи касаційної інстанції за наслідками перегляду, постанова Верховного Суду України набирають законної сили з моменту проголошення, а якщо їх було прийнято за наслідками розгляду у письмовому провадженні, - через п'ять днів після направлення їх копій особам, які беруть участь у справі.

Відповідно до ст.124 Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

Частиною 2 статті 13 Закону «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиційність) судових рішень для інших судів визначається процесуальним законом.

Частиною 2 ст.14 КАС України встановлено, що постанови та ухвали суду в адміністративних справах, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання на всій території України.

Відповідно до положень ч.1 ст. 72 КАС України, обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрали законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

З аналізу вищевказаних норм чинного законодавства вбачається, що судові рішення в адміністративних справах, що набрали законної сили, є обов'язковими для врахування і в інших справах, що розглядаються судами, тобто преюдиційними. Після набрання судовим рішенням законної сили сторони не можуть оспорювати встановлені судом обставини.

Враховуючи вищевикладені норми та те, що судові рішення по справі №2а- 5700/11/1070 набрало законної сили та має преюдиційне значення в даній справі, колегія суддів не погоджується з висновком суду першої інстанції про наявність підстав для визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від 25 лютого 2013 року №0000052200.».

В свою чергу, в ухвалі від 16.08.2012 року в справі № 2а-5700/11/1070 Київський апеляційний суд вказує, зокрема, наступне:

«Виходячи із системного аналізу норм чинного законодавства, а також враховуючи те, що ТОВ «Торгбудкомплекс-ЛТД» є основним постачальником ТОВ «Укрбудсфера», колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції про те, що у червні 2011 року перевіркою правомірно встановлено відсутність доказів фактичного отримання ТОВ «Укрбудсфера» товарно-матеріальних цінностей від постачальників та їх подальше відвантаження на адресу контрагентів.

Несплачений підприємствами - покупцями ТОВ «Укрбудсфера» податок на додану вартість, внаслідок неправомірного формування податкового кредиту через укладання нікчемних правочинів, згідно ст.ст. 2, 9 Бюджетного кодексу України є дохідною частиною державного бюджету, власністю держави.

Укладені угоди між ТОВ «Укрбудсфера» та постачальниками і покупцями суперечать моральним засадам суспільства, порушують публічний порядок і згідно ст. 228 Цивільного кодексу України і мають ознаки нікчемних.

Колегія суддів вважає обґрунтованим висновок суду першої інстанції про те, що неможливість фактичного здійснення ТОВ «Укрбудсфера» господарських операцій через відсутність майна та інших матеріальних ресурсів, економічно необхідних для здійснення операцій з купівлі-продажу; відсутність необхідних умов для досягнення результатів економічної діяльності у зв'язку з відсутністю основних фондів, складських приміщень, транспортних засобів, трудових ресурсів; порушення ч. 1 ст. 203, ч.1 ст.207, ст. 215, п 1 ст. 216, ст. 228, ЦК України в частині недодержання вимог зазначених статей в момент вчинення правочинів, які не спрямовані на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ними по правочинах, здійснених ТОВ «Укрбудсфера» з постачальниками та покупцями; єдиною метою проведення документування фактично не здійснених господарських операцій по отриманню продукції від ТОВ «Укрбудсфера» - до його покупців, є отримання податкової вигоди для контрагентів ТОВ «Укрбудсфера», і як наслідок несплата платежів до бюджету.

Таким чином, усі операції купівлі-продажу ТОВ «Укрбудсфера» не спричиняють реального настання правових наслідків, а отже - мають ознаки нікчемності по ланцюгу до «вигодонабувача».

Отже, перевіркою правомірно встановлено що згідно ст. 203, п.1 та п.2, ст. 215, ч. 1 ст. 216, ст. 228 Цивільного Кодексу України по операціям продажу товарів, робіт послуг встановлено ознаки нікчемності правочинів між ТОВ «Укрбудсфера» та ТОВ «Торгбудкомплекс -ЛТД» та підприємствами - покупцями та постачальниками.».

При цьому, з доданих до даного конституційного звернення копій зазначеної ухвали від 17.10.2013 року в справі № 810/1541/13-а та ухвали від 16.08.2012 року в справі № 2а- 5700/11/1070, на яку (ухвалу) міститься посилання в щойнопроцитованому з ухвали від 17.10.2013 року в справі № 810/1541/13-а, сторони в справах №№ 810/1541/13-а та 2а- 5700/11/1070 є абсолютно різними:

- Приватне підприємство «Архітектурно-виробнича фірма» та Переяслав-Хмельницька об'єднана державна податкова інспекція Київської області Державної податкової служби в справі № 810/1541/13-а;
- Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрбудсфера» та державна податкова інспекція у Вишгородському районі Київської області в справі №2а- 5700/11/1070.

Оскільки відповідно до частини першої статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України відповідачем в адміністративній справі є саме конкретний орган державної влади, то слід дійти висновку, що Київський апеляційний суд в справі № 810/1541/13-а застосовує в зазначеній ухвалі від 16.08.2012 року положення частини першої статті 72 КАС України таким чином, що, із огляду на частину 2 статті 13 Закону «Про судоустрій і статус суддів», всі та будь-які судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, у тому числі й судами у інших справах, а обов'язковість урахування (преюдиційність) цих судових рішень для інших судів визначається процесуальним законом, тобто, у випадку адміністративного судочинства – статтею 72 КАС України.

Як видно з прикладеної до даного звернення роздруківки з Єдиного державного реєстру судових рішень України стосовно справи № 810/1541/13-а в цьому реєстрі відсутні судові рішення, які б свідчили про нечинність зазначеної ухвали від 17.10.2013 року.

4. Таким чином, з вищепроцитованих судових рішень, які набули законної сили в різних адміністративних справах, випливають наступні розбіжності в застосуванні (неоднозначне застосування) адміністративними судами положень частини першої статті 72 КАС України, зокрема:

1. Умов звільнення учасників адміністративного процесу повторно доказувати обставини, встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, щодо яких відповідні обставини встановлені.
2. Щодо обов'язковості для суду та учасників (та окремо серед них сторін) адміністративного процесу обставин, встановлених в іншій судовій справі, при розгляді конкретної адміністративної справи, можливості спростування цих обставин при розгляді останньої;
3. Наявності необхідного суб'єктного складу осіб, які беруть участь при розгляді конкретної адміністративної справи, в якій застосовуються положення частини першої статті 72 КАС України, у порівнянні з суб'єктним складом осіб, які брали участь у справі, у якій установлені обставини, застосовувані в цій адміністративній справі в порядку частини першої статті 72 КАС України:
 - а) всіх учасників процесу, які є виключно сторонами у справах;
 - б) всіх учасників судового процесу, а не виключно учасників, які є сторонами у справах;
 - в) достатності участі лише будь-якого учасника, який є стороною у справах;
 - г) достатності участі лише будь-якого учасника, у тому числі який не є стороною у справах;
 - д) відсутності обов'язкових вимог щодо наявності вказаного суб'єктного складу.

При розв'язанні питання зазначеного неоднозначного застосування до уваги повинні, вважаю, бути взяті, у їхньому взаємозв'язку, наступні положення законодавства України:

Частиною першою статті 72 КАС України визначено, що обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, у яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини.

В той же час, частиною другою статті 255 КАС України встановлюється, що обставини, які були встановлені постановою, що набрала законної сили, в одній адміністративній справі не можуть оспорюватися в іншій судовій справі за участю тих самих сторін.

В свою чергу, частина четверта статті 72 КАС України унормовано, що вирок суду у кримінальному провадженні або постанова суду у справі про адміністративний проступок, які набрали законної сили, є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою.

5. Стосовно ж юридичної значимості обставин у судових справах, про які йшлося вище в даному конституційному зверненні, то слід зазначити наступне.

Всі адміністративні справи на, наприклад, офіційному сайті Вищого адміністративного суду України за Інтернет посиланням <http://www.vasu.gov.ua/db/> є розподіленими та згрупованими за 14-ма певними категоріями. Отже, не можна не дійти обгрунтованого висновку, що вказані розподіл та згрупування не могли відбутися без врахування однаковості юридичної значимості обставин в адміністративних справах, віднесених до однієї категорії зазначеного класифікатора Вищого адміністративного суду України.

Наприклад, восьма категорія вказаного класифікатора має назву «8. Справи зі спорів з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства», таким чином, судові рішення у всіх адміністративних справах, пов'язаних із адмініструванням податків, зборів, платежів, контролю за дотриманням вимог податкового законодавства, слід обгрунтовано уважати такими, що були постановлені саме за однакових юридично значимих обставин.

Присвоєння, для конкретного судового рішення, внесеного до ЄДРСР, тієї чи іншої категорії вказаного класифікатора адміністративних справ, у його старій чи новій редакції, видно з «шапки»

роздруківки з Єдиного державного реєстра судових рішень судових рішень щодо конкретного судового рішення.

За таких обставин, слід дійти повністю обгрунтованого висновку, що судові рішення, прикладені до даного конституційного звернення на обгрунтування неоднозначного застосування адміністративними судами України положення частини першої статті 72 КАС України, були постановлені, у відповідних парах/групах відповідного неоднозначного правозастосування, саме за однакових юридично значимих обставин.

6. Отже, із наведених у пункті 3 даної заяви актах безпосереднього правозастосування - судових рішеннях адміністративних судів, які (рішення) набули законної сили, - є очевидною стійка неоднозначність у застосуванні судами України, принаймні, положення частини першої статті 72 КАС України щодо, зокрема:

- розуміння сутності преюдиційності обставин, зазначених в частині першій статті 72 КАС України,
- характеру передбаченого частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування, обов'язковості для суду, який вирішує справу, що розглядається, висновків щодо фактичних обставин справи, наведених у чинних судових рішеннях, які набрали законної сили в інших адміністративних, цивільних чи господарських справах,
- права учасника адміністративного процесу, який у справі, яка розглядається адміністративним судом, заперечує обставини, встановлені у іншій вже вирішеній судовій справі, подавати суду у справі, яка розглядається, належні та допустимі докази та - обов'язку суду, що розглядає справу, оцінити ці докази у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України,
- обов'язків суду, який розглядає справу: виконати, при вирішенні питання про застосування положення частини першої статті 72 КАС України, вимоги частин четвертої та п'ятої статті 11 КАС України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи; витребувати ті докази,
- яких, на думку суду, не вистачає для належного встановлення обставин у справі, що розглядається; вирішити справу, що розглядається, відповідно саме до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає цю справу, навіть у разі, якщо останній дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установленні під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи,
- умови щодо суб'єктного складу осіб, які беруть участь у справі, що розглядається, для застосування у ній положення частини першої статті 72 КАС України.

Так:

1) в одних вищенаведених в даному конституційному зверненні випадках:

- одні адміністративні суди вважають, що зазначені у частині першій статті 72 КАС України обставини є преюдиційними і ця преюдиційність полягає виключно у тому, що звільнення від доказування з підстав установлення преюдиційних обставин в іншому судовому рішенні, передбачене частиною першою статті 72 КАС України, розуміється так, що учасники адміністративного процесу не зобов'язані повторно доказувати (і подавати відповідні докази) ті обставини, які були встановлені чинним судовим рішенням в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи, щодо яких відповідні обставини встановлені; проте, передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як беззастережність та неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні, адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ, на спростування яких (висновків) учасники справи, що розглядається, можуть подавати, а суд, який вирішує цю справу, – витребувати, відповідні докази, які мають бути оцінені цим судом у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України: якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установленні під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, чи повинен адміністративний суд вирішити справу, що розглядається, відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

-
- інші ж адміністративні суди вважають, що передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування також має преюдиційний характер, проте, цей характер є абсолютним, а суть останньої преюдиційності полягає у тому, що передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування повинно сприйматися, за дотримання умов щодо відповідного суб'єктного складу, учасниками процесу та судом у справі, що розглядається, саме як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні, та обов'язковість висновків щодо фактичних обставин справи, наведених в іншому судовому рішенні, навіть у тому випадку, коли учасники справи, що розглядається, та суд у ній вважають, що вказані обставини у такому іншому судовому рішенні були встановлені неправильно.

2) одночасно, адміністративні суди не можуть дійти й однозначного застосування положення частини першої статті 72 КАС України й у аспекті визначення умови щодо суб'єктного складу, який, у справі, яка розглядається адміністративним судом, є необхідним для застосування у ній положення частини першої статті 72 КАС України, зокрема:

- одні адміністративні суди у вищенаведених в даному конституційному зверненні випадках вважають, що положення частини першої статті 72 КАС України підлягають обов'язковому застосуванню у справі, що розглядається, у разі, якщо у ній беруть участь виключно всі особи, які брали участь в іншій вирішеній справі, у якій було встановлено обставини, які, у справі, що розглядається, підлягають врахуванню в порядку ч. 1 ст. 72 КАС України; якщо хоча б одна із вказаних осіб у справі, що розглядається участі не бере, то положення частини першої статті 72 КАС України у ній застосуванню не підлягають.
- другі адміністративні суди вважають, що положення частини першої статті 72 КАС України підлягають обов'язковому застосуванню у справі, що розглядається, у разі, якщо у ній беруть участь хоча б одна особа, яка брала участь в іншій вирішеній справі, у якій було встановлено обставини, які, у справі, що розглядається, підлягають врахуванню в порядку ч. 1 ст. 72 КАСУ;
- треті адміністративні суди вважають, що положення частини першої статті 72 КАС України підлягають обов'язковому застосуванню у справі, що розглядається, за наявності встановлення відповідних обставин у чинних судових рішеннях, які набрали законної сили в інших адміністративних, цивільних чи господарських справах, навіть й у разі, коли у справі, що розглядається, взагалі не бере участі жодна з осіб, яка брала участь у вирішеній іншій зазначеній адміністративній, цивільній чи господарській справі.

Виявлені в судових рішеннях, які набули законної сили та вищеперелічені в даному конституційному зверненні, неоднозначності у застосуванні положення частини першої статті 257 ЦПК України мають місце за однакових юридично значимих обставин, оскільки у більшості вищеперелічених випадків, як видно із «шапок» роздруківок судових рішень, які прикладені до даного конституційного звернення, така неоднозначність стосується адміністративних спорів у податкових відносинах, а в решті випадків – у адміністративних спорах з приводу реалізації державної політики у сфері економіки.

7. Що ж стосується викладення в прохальній частині даного конституційного звернення його аспекту (що у відповідному листі Секретаріату Конституційного Суду України від 24.02.2016 року № 401-14-16/497 визначено як «натомість запропоновано автором інтерпретацію, як має бути застосовано статтю 72 Кодексу у взаємозв'язку з положеннями частини четвертої статті 72, частини другої статті 255 Кодексу»), то необхідно підкреслити, що за усталеною практикою Конституційного Суду України суб'єкти права на внесення конституційного подання/конституційного звернення не є позбавленими права на викладення аспекта свого конституційного подання/конституційного звернення, яке (викладення) може відбуватися шляхом визначення конкретних питань, про роз'яснення яких відповідний суб'єкт звертається до Конституційного Суду, або ж з урахуванням обставин, викладених у відповідному конституційному поданні/конституційному зверненні, які (обставини) свідчать про необхідність розуміти положення, про тлумачення яких до КСУ подане стосовне подання/звернення, так чи інакше.

Наприклад, саме з викладенням аспекта конституційного подання/звернення до Конституційного Суду України були подані всі конституційні подання та конституційні звернення, за якими, згідно відкритої на даний час для ознайомлення інформації на сайті Конституційним Судом України, останнім були відкриті проваження у справах щодо офіційного тлумачення положень законів та Конституції України, а саме:

- щодо офіційного тлумачення положення статті 155 Конституції України „на наступній черговій сесії Верховної Ради України“;
- щодо офіційного тлумачення положень пункту 5 частини першої статті 80 Господарського процесуального кодексу України;
- щодо офіційного тлумачення положень статті 1 Закону України „Про підприємства, установи та організації союзного підпорядкування, розташовані на території України“;
- щодо офіційного тлумачення положень статті 303 Кодексу про адміністративні правопорушення;
- щодо офіційного тлумачення положень частини четвертої статті 559 Цивільного кодексу України.

Отже, вищепроцитований висновок зазначеного листа Секретаріату Конституційного Суду України від 24.02.2016 року № 401-14-16/497 слід вважати помилковим, з урахуванням й того, що саме таке, заперечуване вказаним листом Секретаріату КСУ викладення вимог заявника мало місце й у аналогічній справі Конституційного Суду № 2-72/2014, у якій (справі) 24 вересня 2014 року була постановена ухвала Конституційного Суду України № 83-у/2014, тобто зазначене викладення відповідних вимог при зверненні до Конституційного Суду України останній (а не працівники Секретаріату КСУ) вважає таким, що вимогам закону відповідає повною мірою.

8. Представника за законом або уповноваженого за дорученням не маю, при розгляді справи за даним конституційним зверненням братиму участь особисто.

9. За таких обставин, керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 2, 38, 42, 43, 46, 49, 50, 61, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України»

ПРОШУ:

1. Відкрити провадження у справі Конституційного Суду України за даним конституційним зверненням.
2. Вирішити питання про надання офіційного тлумачення частини першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України, з урахуванням, серед іншого, наступних питань:
 - «чи є обставини, зазначені в частині першій статті 72 КАС України преюдиційними і що саме слід розуміти під такою преюдиційністю?»;
 - «чи має передбачене частиною першої статті 72 КАС України звільнення від доказування абсолютний характер, тобто чи може вказане звільнення від доказування сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні?»;
 - «чи повинні адміністративні суди сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних постановках, що набрали законної сили, в інших адміністративних справах за участю тих самих сторін?»;
 - «чи повинні адміністративні суди сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних (окрім постановок, що набрали законної сили, в інших адміністративних справах за участю тих самих сторін) судових рішеннях в інших адміністративних, цивільних чи господарських справах?»;
 - «чи може для спростування преюдиційних обставин, передбачених частиною першою статті 72 КАС України, учасник адміністративного процесу, який ці обставини заперечує у справі, яка розглядається адміністративним судом, подати суду належні та допустимі докази і чи повинні ці докази бути оцінені судом, що розглядає справу, у загальному порядку за правилами статті 86 КАС України?»;
 - «чи повинен адміністративний суд, вирішуючи питання про застосування положення частини першої статті 72 КАС України, також враховувати вимоги частин четвертої та п'ятої статті 11 КАС України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи і у відповідних випадках вистребувати ті докази, яких, на думку суду, не вистачає для належного встановлення обставин у справі, що розглядається?»;

- «якщо суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установленні під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи, чи повинен адміністративний суд вирішити справу, що розглядається, відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу?»;
 - «якою є умова щодо суб'єктного складу, який, у справі, яка розглядається адміністративним судом, є необхідним для застосування у ній положення частини першої статті 72 КАС України, зокрема: положення частини першої статті 72 КАС України підлягають застосуванню у справі, що розглядається, у разі, якщо у ній: а) беруть участь всі особи, які брали участь в іншій, вирішеній справі, у якій було встановлено обставини, які, у справі, що розглядається, підлягають врахуванню в порядку ч. 1 ст. 72 КАС України; б) бере участь хоча б одна особа, яка брала участь в іншій, вирішеній справі, у якій було встановлено обставини, які, у справі, що розглядається, підлягають врахуванню в порядку ч. 1 ст. 72 КАСУ; в) навіть взагалі не бере участі жодна з осіб, яка брала участь у справі, вирішеній іншим судом, у якій було встановлено обставини, що підлягають врахуванню в порядку ч. 1 ст. 72 КАС України у справі, що розглядається?».
3. Прийняти рішення щодо офіційного тлумачення, в аспекті даного конституційного звернення, частини першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України у взаємозв'язку з положеннями частини четвертої статті 72, частини другої статті 255 Кодексу адміністративного судочинства України, а саме вирішити, що положення частини першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України у взаємозв'язку з положеннями частини четвертої статті 72, частини другої статті 255 Кодексу адміністративного судочинства України, треба розуміти так, що:

учасники адміністративного процесу не зобов'язані повторно доказувати ті обставини, які були встановлені судовим рішенням, яке набуло законної сили, в іншій адміністративній, цивільній або господарській справі, якщо в цій справі брали участь особи або особа, щодо яких відповідні обставини встановлені та які беруть участь в адміністративній справі, що розглядається; водночас передбачене частиною першої статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися адміністративним судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні (за винятком вироку суду в кримінальній справі або постанові суду у справі про адміністративний проступок, які набрали законної сили, які (вирок та постанова) є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою; постанови, що набрали законної сили, в адміністративній справі за участю тих самих сторін); адміністративні суди не повинні сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у судових рішеннях, які набули законної сили, в інших адміністративних, цивільних чи господарських справах (за виключенням фактів, наведених у вирок у кримінальній справі чи постанові у справі про адміністративний проступок щодо часу, місця та об'єктивного характеру відповідного діяння тієї особи, правові наслідки, дій чи бездіяльності якої є предметом розгляду в адміністративній справі); для спростування обставин, передбачених частиною першою статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України, учасник адміністративного процесу, який ці обставини заперечує, повинен подати суду належні та допустимі докази і ці докази повинні бути оцінені судом, що розглядає адміністративну справу, у загальному порядку за правилами процесуального закону з урахуванням вимог частин четвертої та п'ятої статті 11 Кодексу адміністративного судочинства України щодо необхідності офіційного з'ясування всіх обставин справи і витребування у відповідних випадках доказів, необхідних на думку суду для належного встановлення обставин у справі, що розглядається; якщо адміністративний суд дійде висновку про те, що обставини у справі, що розглядається, є інакшими, ніж установлені під час розгляду іншої адміністративної, цивільної чи господарської справи (за виключенням: фактів, наведених у вирок у кримінальній справі чи постанові у справі про адміністративний проступок, щодо часу, місця та об'єктивного характеру відповідного діяння тієї особи, правові наслідки, дій чи бездіяльності якої є предметом розгляду в адміністративній справі), то справу належить вирішити відповідно до тих обставин, які встановлені безпосередньо судом, який розглядає справу.

Додатки (копії судових рішень, які роздруковані з Єдиного державного реєстру судових рішень, були роздруковані за інтернет посиланнями, наведеними в нижньому лівому куті кожної сторінки кожного судового рішення):

1. Роздруківка статей 2, 11, 72, 195, 223, 229, 255 Кодексу адміністративного судочинства України; роздрукована з сайту «Законодавство України» офіційного Інтернет сайту Верховної Ради України за інтернет посиланнями: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/page>, <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/page3> <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/page9> <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/page10> – всього 7 арк.
2. Роздруківка листа Вишого адміністративного суду України від 14.11.2012 року № 2379/12/13-12 «Щодо застосування статті 72 Кодексу адміністративного судочинства України», роздруковані з сайту «Законодавство України» офіційного Інтернет сайту Верховної Ради України за посиланням <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v2379760-12> – 2 арк.
3. Копія ухвали Вінницького окружного адміністративного суду від 11.01.2016 року в справі № 802/1028/13-а про залучення підприємства «Валді-Україна» до участі в адміністративній справі № 802/1028/13-а в якості третьої особи на стороні позивача, що не заявляє самостійних вимог на предмет спору, - 2 арк.
4. Копія позовної заяви компанії «Vuldi (UK) Limited» до Реєстраційної служби Вінницького міського управління юстиції Вінницької області, Комунального підприємства "Вінницьке міське бюро технічної інвентаризації" (КП "ВМБТІ"), третя особа на стороні відповідача: Приватне підприємство «Альянс Груп», про зобов'язання: здійснити державну реєстрацію права власності на нерухоме майно та вчинити інші дії – 12 арк.
5. Роздруківка різних редакцій, а саме чинної на даний час та станом на 19.06.2003 року статті 111 Цивільного кодексу України, чинної станом на 19.06.2003 року статті 31 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»; статті 329 Цивільного кодексу України; роздруковані з сайту «Законодавство України» офіційного Інтернет сайту Верховної Ради України за інтернет посиланнями: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>, <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page3>, http://pravo.ligazakon.ua/document/view/T030435?edition=2003_06_19#par=117, http://pravo.ligazakon.ua/document/view/T234300?edition=2003_05_15#q=%D0%BF%D1%80%D0%BE+%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96+%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B6%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D0%B0%D0%B1%D0%BE+%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%B9%D0%BE%D0%B3%D0%BE+%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%80%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BC&par= – 5 арк.
6. Роздруківка пункту 50-го роз'яснень Вишого арбітражного суду України N 02-5/444 від 18.11.97 «Про деякі питання практики застосування Закону України "Про банкрутство", роздрукована з сайту «Законодавство України» офіційного Інтернет сайту Верховної Ради України за інтернет посиланнями: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_444800-97/page; http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_444800-97/page2 - 1 арк.
7. Роздруківка статей 4, 40 Цивільного кодексу Української РСР; роздрукована з сайту «Законодавство України» офіційного Інтернет сайту Верховної Ради України за інтернет посиланням: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1540-06/page> - 3 арк.
8. Копія договору застави від 27.10.1998 року - 2 арк.
9. Копії Статуту підприємства «Валді-Україна» - 6 арк.
10. Копія заяви від 26.02.2014 року компанії «Vuldi (UK) Limited» стосовно залучення підприємства «Валді-Україна» в якості тртьої особи, яка не заявляє самостійні вимоги на предмет спору, на стороні позивача, у справу № 802/1028/13-а – всього 5 арк.
11. Роздруківка витягу з ЄДР юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців стосовно підприємства «Валді-Україна станом на 24.03.2016 року – 4 арк.
12. Копія ухвали господарського суду міста Києва від 27.06.2003 року в справі № 10/189 – 1 арк.
13. Копії рішення у справі господарського суду міста Києва № 43/96 – 2 арк.
14. Фотокопії електронного цифрового підпису голови ліквідаційної комісії підприємства «Валді-Україна», виданого Акредитованим центром сертифікації ключів Інформаційно-довідкового департаменту Міністерства доходів України на ім'я Мороза Дмитра Анатолійовича, реєстраційний номер АЦСК ІДД Міндоходів України 3ЕЕЕ524F3ВА9Е8ВВ0400000741210001Е8F1100, та виданної йому ж електронної цифрової печатки підприємства «Валді-Україна» - 2 арк.
15. Копія листа від 28.02.2013 року Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації на ім'я Мороза Д.А. як голови комісії з припинення підприємства «Валді-Україна» - 1 арк.
16. Пояснення особи, яка підписала дане конституційне звернення на обґрунтування правового статусу подавача звернення та повноважень його підписанта на представництво підприємства «Валді-Україна», ідентифікаційний код 21629794, - 2 арк.
17. Роздруківка ухвали Вишого адміністративного суду України від 08.07.2013 в провадженні цього суду № В/800/2852/13 (справа № 2а-200/10/2270/2); отримана за Інтернет посиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/37116677> – 1 арк.

18. Роздруківка ухвали Донецького апеляційного адміністративного суду від 05.02.2014 в справі № 805/16922/13-а; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/37082284> – 3 арк.
19. Роздруківка ухвали Донецького апеляційного адміністративного суду від 17.07.2013 в справі № 805/5385/13-а; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/32507346> – 2 арк.
20. Роздруківка ухвали Окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим від 11.11.2013 в справі № 801/9632/13-а; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/35538283> - 2 арк.
21. Роздруківка ухвали Житомирського апеляційного адміністративного суду від 02.09.2013 в справі № 806/54/13-а; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/33230386> – 2 арк.
22. Роздруківка постанови Житомирського окружного адміністративного суду від 13.06.2013 в справі № 0670/7032/12; отримана за Інтернет посил-м <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/32231254> – 3 арк.
23. Роздруківка ухвали Житомирського апеляційного адміністративного суду від 23.07.2013 в справі № 0670/7032/12; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/32726218> – 2 арк.
24. Копія ухвали (помилково названій на початку документу постановою) Житомирського апеляційного адміністративного суду від 14.02.2013 в справі № 0670/3066/12; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/29345823> – 3 арк.
25. Роздруківка ухвали Вінницького окружного адміністративного суду від 31.07.2013 в справі № 802/3251/13-а; отримана за Інтернет посил-м <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/32796602> – 3 арк.
26. Роздруківка ухвали Вінницького апеляційного адміністративного суду від 14.11.2013 в справі № 802/2955/13-а; отримана за Інтернет посил-м <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/35794853> – 2 арк.
27. Роздруківка постанови Рівненського окружного адміністративного суду від 24.09.2012 в справі № 2а-4418/09/1770; отримана за Інтернет посил-м <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/26142593> – 2 арк.
28. Роздруківка Копія постанови Рівненського окружного адміністративного суду від 17.04.2013 в справі № 2а-4965/09/1770; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/30756073> – 2 арк.
29. Роздруківка постанови Одеського окружного адміністративного суду від 29.03.2013 в справі № 815/2036/13-а; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/30519903> – 3 арк.
30. Роздруківка ухвали Одеського апеляційного адміністративного суду від 22.05.2012 в справі № 2-а-1114/11/2170; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/24378992> – 2 арк.
31. Роздруківка постанови Херсонського окружного адміністративного суду від 17.02.2012 в справі № 2-а-1114/11/2170; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/21793600> – 1 арк.
32. Роздруківка постанови Кировоградського окружного адміністративного суду від 08.07.2013 в справі № 1170/2а-4084/12; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/32324451> – 1 арк.
33. Роздруківка постанови Київського апеляційного адміністративного суду від 17.10.2013 в справі № 810/1541/13-а; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/34427161> – 3 арк.
34. Роздруківка ухвали Київського апеляційного адміністративного суду від 16.08.2012 в справі № 2а-5700/11/1070; отримана за Інтернет посиланням <http://www.revestr.court.gov.ua/Review/25820199> – 3 арк.
35. Відповідні роздруківки з Єдиного державного реєстру судових рішень України про набуття законної сили та чинність судових рішень, перелічених в пунктах 18-34 даного переліку додатків – всього 14 арк.
36. Роздруківка з офіційного сайту Вищого адміністративного суду України за Інтернет посиланням <http://www.vasu.gov.ua/db/>, про розподілення та згрупування всіх адміністративних справ за 14-ма певними категоріями, - 3 двосторонніх арк.
37. Копія листа Секретаріату Конституційного Суду України від 24.02.2016 року № 401-14-16/497 – 1 двосторонній арк.
38. Роздруківки з сайту Конституційного Суду України, отримані за Інтернет посиланнями: <http://www.ccu.gov.ua/uk/publish/article/305518>, <http://www.ccu.gov.ua/uk/publish/article/305510>, щодо інформації про відкритті провадження у справах Конституційного Суду України – всього 6 арк.
39. Другий та третій примірники даного конституційного звернення та доданих до них документів – всього 258 арк.

Голова комісії з припинення/ліквідації підприємства «Валді-Україна»

04.03.2016
(уточнено 24.03.2016)

Д. Мороз